

Leikin Voima
- Uutta
varhaiskasvatuksen
toimintakulttuuria
rakentamassa

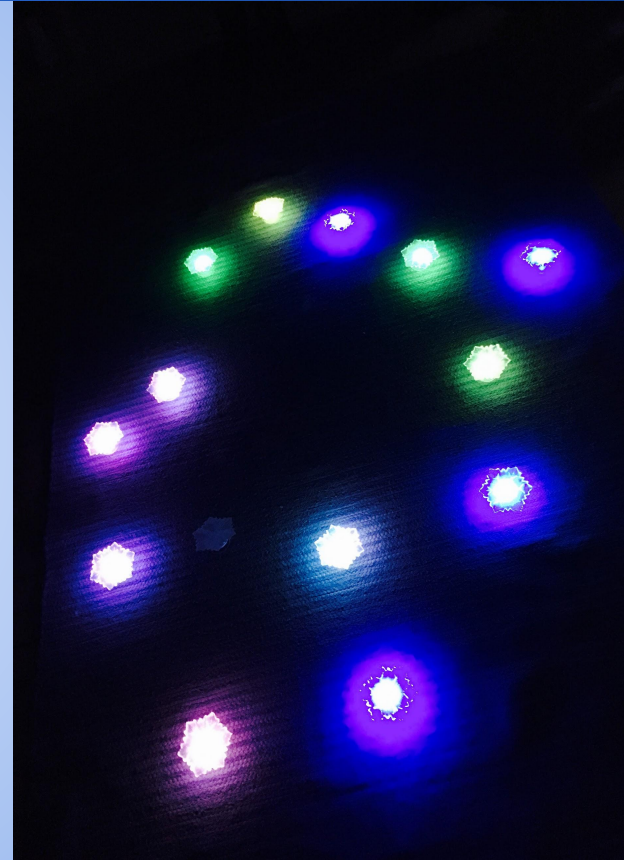
LEIKIN VOIMA - Pedagogiikan ja johtamisen kehittämishanke Raumalla

Rauman kaupungin varhaiskasvatuksen ja Rauman yksityisten päiväkotien yhteishanke. Yhteistyömuotona koulutuksellinen yhteistyö, jonka kautta varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa ja johtamisen kehittämistyötä tehtiin tutuksi.

Tavoitteet:

- Leikin hyödyntäminen oppimisen välineenä
- Johtajuuden vahvistaminen
- Henkilöstön pedagogisten valmiuksien vahvistaminen
- Edesauttaa uuden varhaiskasvatussuunnitelman ideologian työstämistä, käyttöönottoa ja jalkauttamista
- Kehittämistyön kohteena tietotekniikan käyttäminen tutkimisen ja keksimisen apuvälineenä.

Vasun jalkauttajana sekä leikillisen työtavan kehittäjänä toimi projektikoordinaattori Hanne Nyman, Hannelandia

Projektikoordinaattori Hanne Nyman

Työn tavoitteet

Henkilöstön
tukeminen
työn
kehittämisessä

Vasun
jalkauttaminen
arjessa ja
työyhteisöilloissa

Leikin Voima
Rauma -
Facebook
ryhmän
ylläpitoa ja
kehittämistä

Leikin Voima -
Teoriasta
käytäntöön
kansion
valmistaminen
työn tueksi

Räätälöidyt
Leikin Voima -
työpajat

VARHAISKASVATUKSEN TAVOITE

LAPSI KASVUN POLULLA

- Rauman varhaiskasvatuksen suunnitelma 2017

- HYVINVOIVA LAPSI
- EDISTÄÄ LAPSEN KOKONAISVALTAISTA KASVUA, KEHITYSTÄ JA OPPIMISTA
- TUOTTAA AKTIIVISIA TOIMIJOITA
- VAHVISTAA OSALLISUUTTA

ILO
OIKEUS OPIA
LEIKKIEN
VUOROVAIKUTUS
TURVALLISUUS

H

LAADUKAS VARHAISKASVATUS

ARVOT
ASENNE
AMMATILLISUUS

JOHTAMINEN
PEDAGOGIIKKA

OPPIMISEN ALUEET
LUOVUUS
LEIKKI

OSALLISUUS
YHTEISÖLLISYYS
YKSILÖLLISYYS

ARVIINTI
MIKSI, MITEN, MITÄ

LAAJENNETTU
OPPIMISYMPÄRISTÖ

KOHTAAMINEN
AITO LÄSNÄOLO
ILO

H

AIKUISEN ROOLI!

Näkee, kokee, toimii
Mitä, miten, miksi
Tekee oikeita asioita

PEDAGOGINEN TAJU

Lasten aloitteet
Hetkiin tarttuminen
Oikea vaatimustaso

ILMAISU

Eläväinen
Kehollinen
Äänen sävyt, painot

PIENTEN PEDAGOGIIKKA

LAPSEN
KOKEMUKSEN JA
KEHITYKSEN
YMMÄRTÄMINEN

SUUNNITTELU

Mitä suunnitellaan?
JATKUVA ARVIOINTI
ARJESSA

LEIKILLISYYS

Ohjaaminen
Kannatteleminen
Narratiivisuus

VUOROVAIKUTUS

Yhteisöllisyys
Osallisuus
Lapsilähtöisyys

H

LEIKKI

LEIKIN JUURET

AJATUKSIA LEIKISTÄ

AIKUISEN ROOLI

LEIKKIMAAILMA

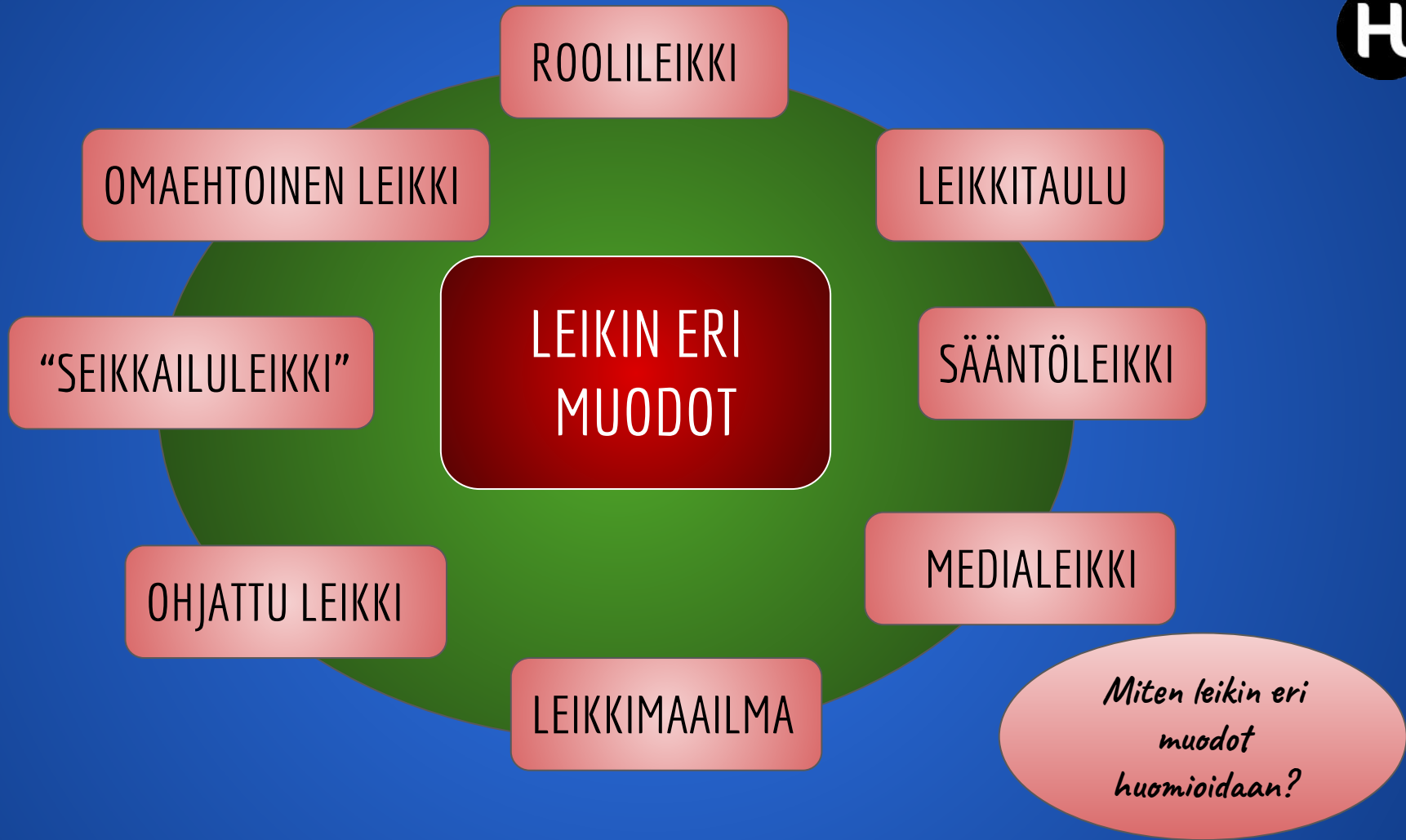
LEIKKIPEDAGOGIIKKA

LEIKIN ERI MUOTOJA

LEIKIN KEHITTÄMINEN

*Keskustellanko
arjessa eri
näkökulmista?*

LEIKKIPAJA

SATULEIKKI

FRÖBELILÄISET
SOVELLUKSET

LUOVEN
LEIKKIEN
ERITYISMUODOT

DRAAMA

RAKENTELULEIKKI

PEDAGOGINEN
DRAAMALEIKKI

NUKKETEATTERI

*Onko luovat leikit
itsestäänselvyys
arjessa?*

Millaisia erilaisia tapoja käytetään jakaannuttaessa leikkimään?

LEIKIN VOIMA

- Elämyksellinen oppiminen

Luento

Materiaali
työn tueksi

Työpajat

Kasvattajien
leikilliset Startit

Raumasali -
koulutusilta

Työyhteisöillat

Leikin Voimalle tehdään oma kehittämisuunnitelma, joka suunnitellaan yhdessä Leikin Voima - Rauma ryhmän kanssa

2017 - 2018

Työtavan orientoitumisvuosi

Ryhmiä käynnistäminen ja toiminnan käynnistyminen

2018 - 2019

Työtavan kehittämisvuosi

2019- 2020

Työtavan vakiinnuttamisvuosi

Leikin voima - luento

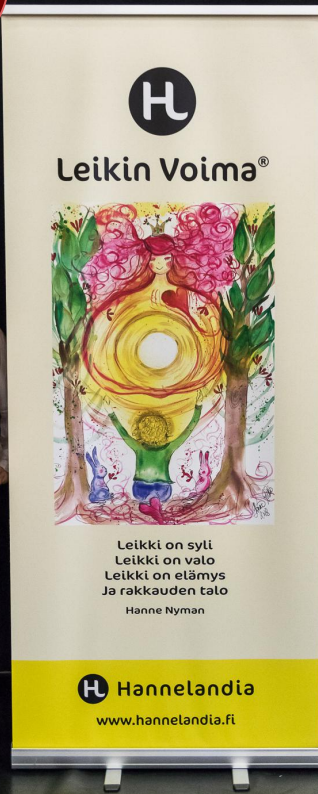
- Leikin kehittäminen työtapana ja elämyksellinen oppiminen
- Uuden Vasun ja Esiopsin mukainen projekti- ja teematyöskentely
- Rytmiikan, tarinoiden ja ilmaisun mahdollisuudet osana leikkiä
- TVT leikin rikastuttajana

Leikki on lapselle luontainen tapa toimia, oppia ja käsitellä tietoa. Elämykselliset oppimiskokonaisuudet tukevat lasten leikki- ja oppimaan oppimisen taitoja sekä sitouttaa lapset emotionaalisesti paremmin toimintaan.

Eheyttävä opetus mahdollistaa luontevasti rytmiikan, ilmaisun, tarinoiden, leikin ja TVT:n yhdistämisen.

Tietotekniikan avulla leikkiä ja lasten omaa toimintaa tehdään näkyväksi vanhemmille, kollegoille sekä lapsille itselleen.

*Elämys
edellä!*

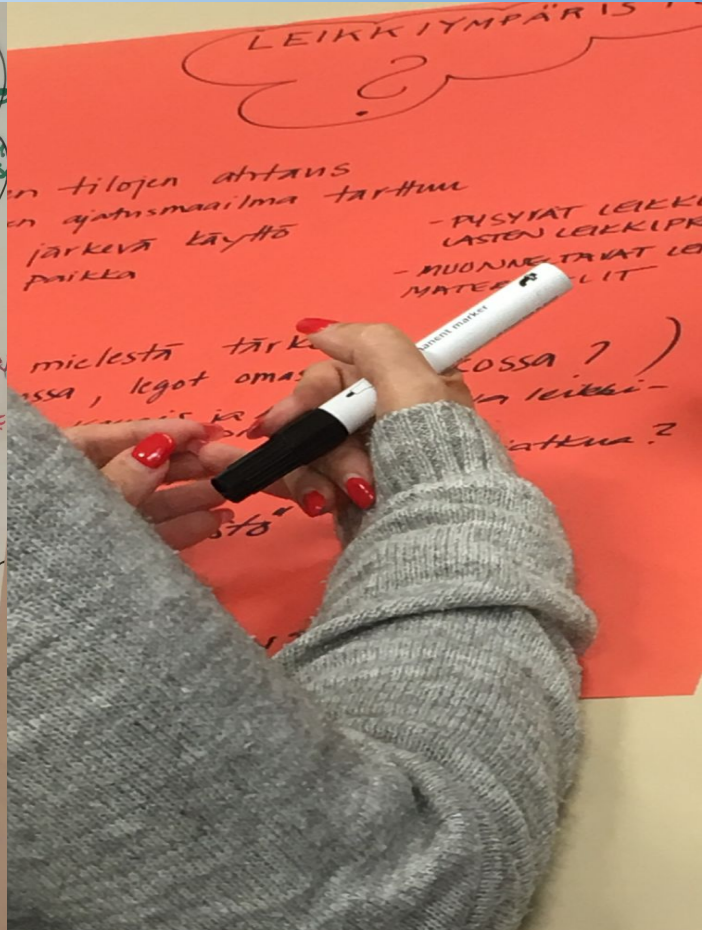
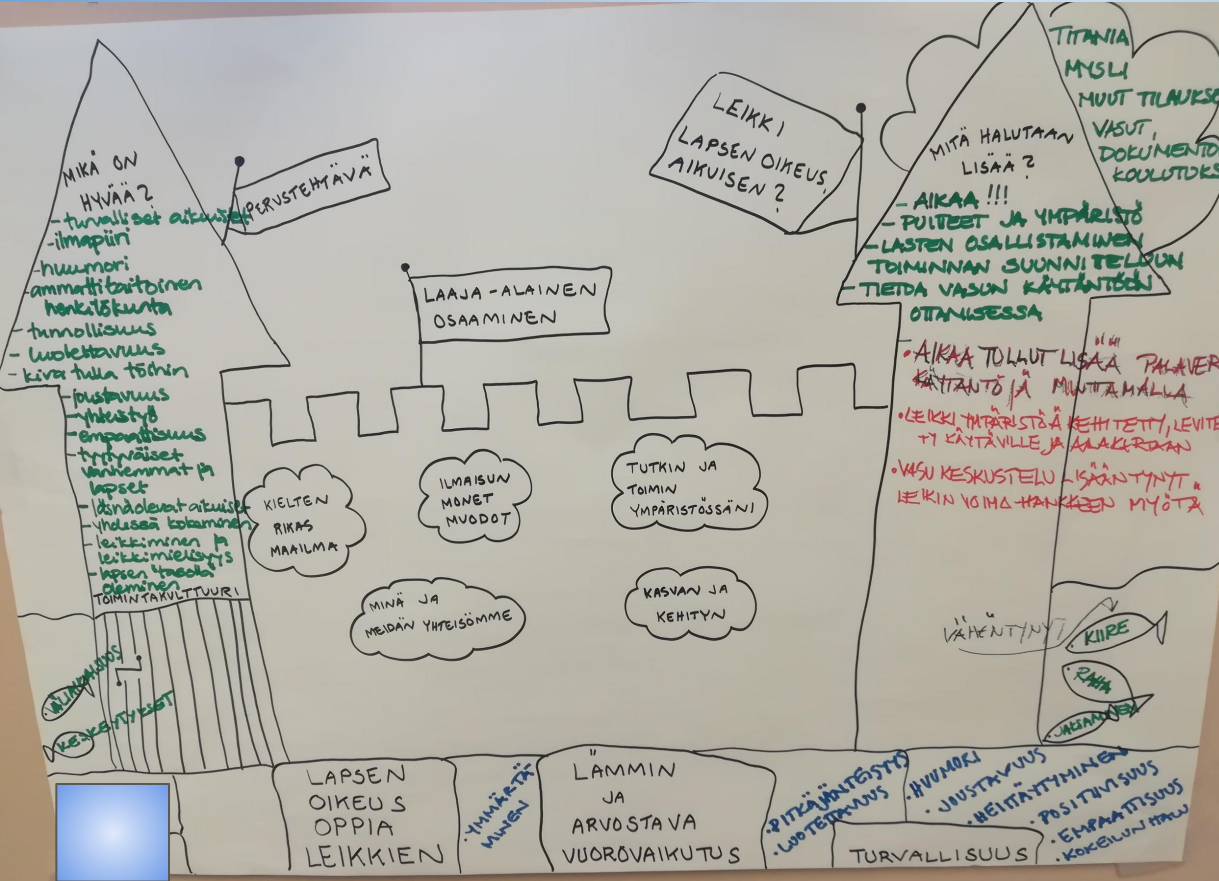

Työyhteisöilloja pidettiin syksyllä yhteensä 22.

Illoissa luotiin jokaiselle yksikölle pohja omaan Vasulinnaan, johon kirjattiin yksikön arvot, työntekijöiden vahvuudet, mikä yksikössä toimii leikkiä ja leikillistä työtapaa ajatellen sekä mitä halutaan kehittää erityisesti. Linnassa oli mukana myös oppimisen alueet sekä laaja-alainen osaaminen. Linna toimi aktiivisena työvälineenä toimintakulttuurin kehittämisessä. Illassa käytiin läpi mikä Vasun myötä muuttui, millainen leikkiympäristö pk:ssa oli sekä keskusteltiin teemoista, joita yhteisössä haluttiin nostaa esiin.

LEIKIN VOIMA - Työyhteisöillat syksyllä 2017

Vasun jalkauttaminen

AIKUISEN ROOLI

VAPAAN LEIKIN AIKANA?

- * Läsnäolo lapsen tagolla.
- * Tolmia leikin ohjaajana
- * Havainnoida, seurata, kuunnella lasta/lapsia
- heittäytyminen

HAASTEET?

- * Resurssipula.
- * Aikuisen asenne lapsiin
↳ Valta
- * "Vanhat" kohtaamiset
- * "Mitä muihin töihin keskittyminen"
- * Kaivoihin kangistuminen, uskaattaa antaa lasten leikkiä "vapaa-sti" esim. antaa sekoittoa kluuje keskenään ym.

LEIKIN OHJAAJANA?

- * Kuuntelee eikä ohjaa liikaa
- * Aikuisen ohjaaja riittävästi, on läsnä
- heittäytyminen

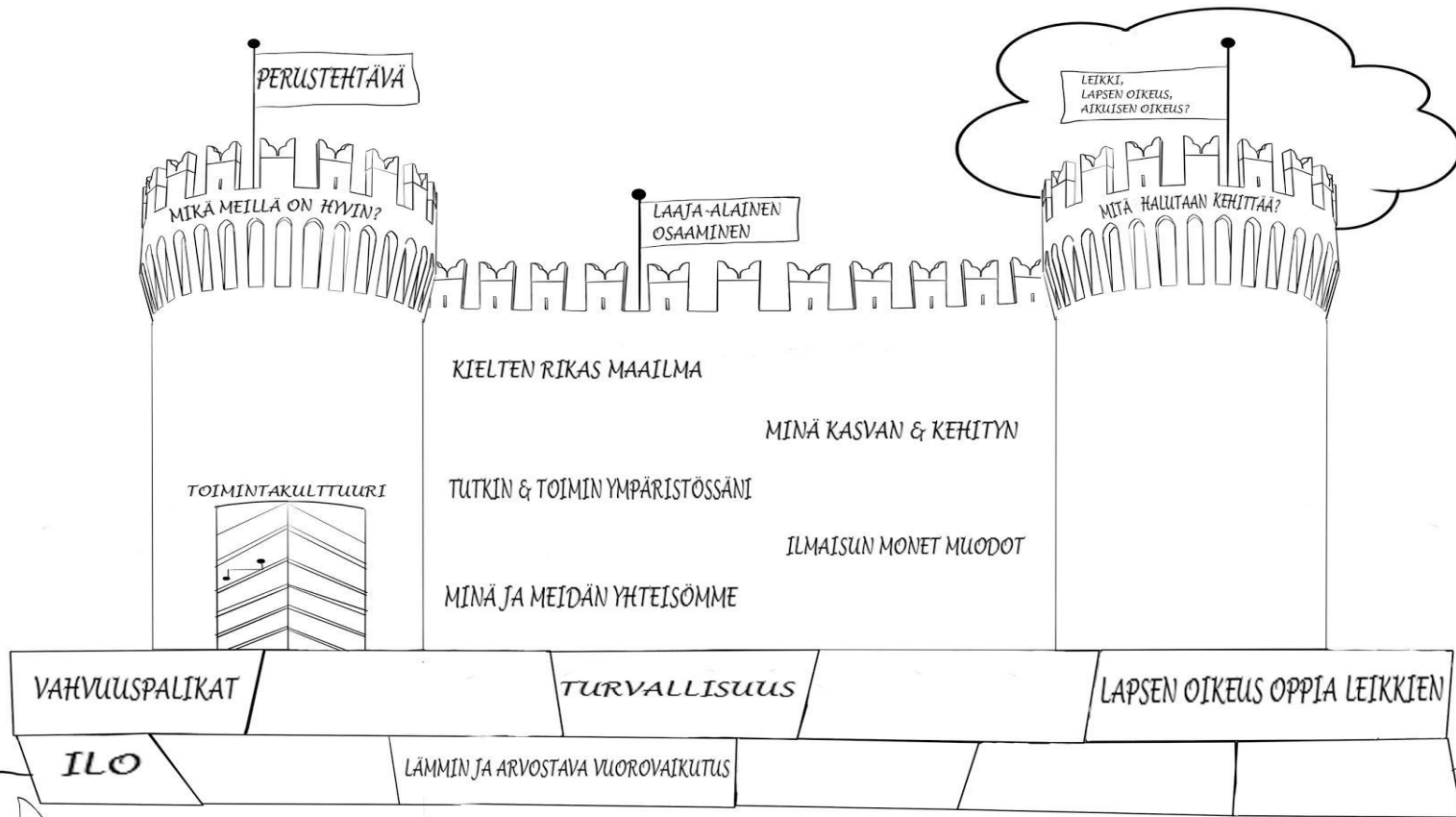
HAASTEET?

- * Asenne ja oma ammatillisuus
- * Aikuisen pitää liikkua kiinni siitä, mitä itse on saanut kokea
- arkisuus
- mihin puuttuu ja mihin ei?

LEIKIN KEHITTÄMISEN TAI KEHITTÄMISEN ESTOT?

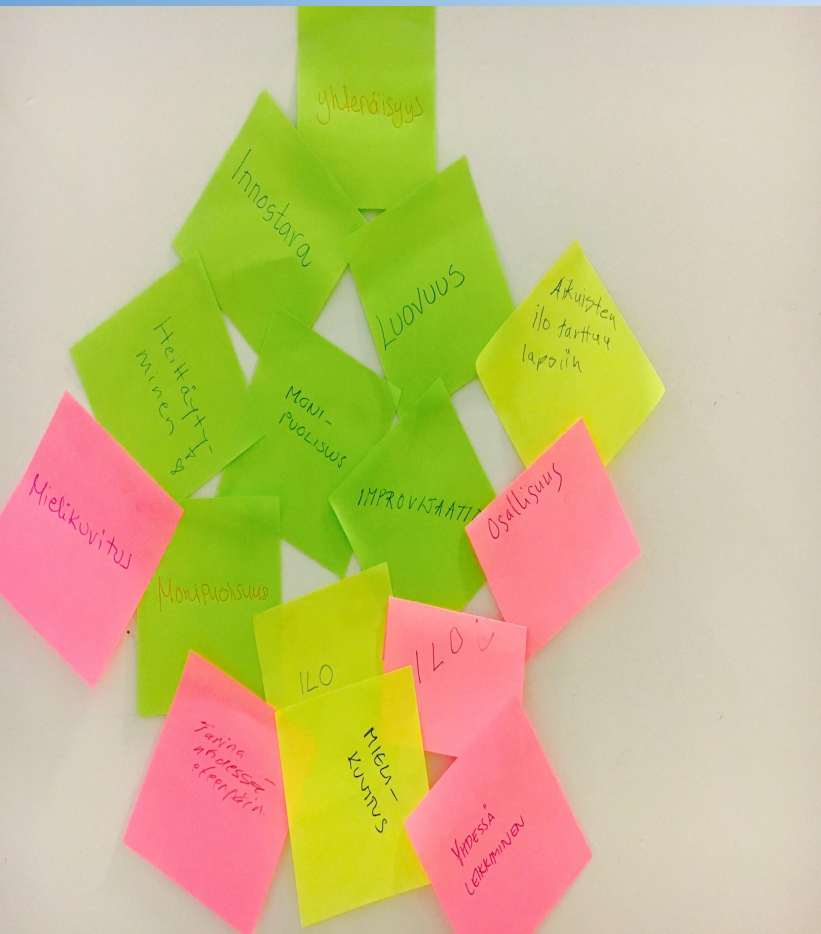
- AJANPUUTE, AIKA MENEE ERAOLENNAISEEN
- ~~MUUTOKSIA~~ MUUTOKSET LAPSIRYHMÄSSÄ JA AIKUISISSA
- LEIKIN HAVAINNOINNIN PUUTTUMINEN/AIKUISTEN OSAAMINEN/OSAAMATON MUUS
- LEIKKIPAIKKOJEN "PUUTE"
- aikuisen asenne
- palautteen antaminen ja vastaanottaminen
- tiedon puute
- armollisuus erehtymiseen
- keskustelun vähäisyys, muistaako tiimipalaverissa ottaa puheeksi?
- Ammattitaidottomuus
- Oman mukavuusalueen ulkopuolelle meneminen

JOKAINEN PK ON TYÖSTÄNYT OMAN VASULINNAN. LINNAAN ON KERÄTTY ARVOT, VAHVUUKSET, MIKÄ PK:SSA TOIMII LEIKKIÄ AJATELLEN JA MIHIN KEHITTÄMISESSÄ HALUTAAN KESKITTÄÄ NYT JA TULEVAISUUDESSA.

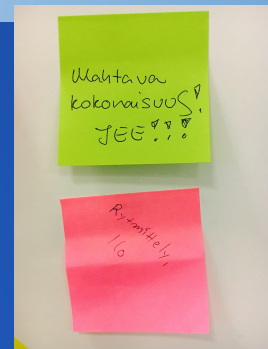

Startteja pidettiin yhteensä 17

Tavoitteet:

- Tarjota elämyksiä ja liikuttaa tunteita
- Mahdollistaa leikin kokeminen ns. sisältäpäin aikuisten kesken
- Mahdollistaa kokemus leikin flowsta ja tarinan voimasta
- Mallittaa improvisoinnin mahdollisuuksia ja tarinan kuljettamista osallisuuden pedagogiikasta käsin
- Mallittaa eheytettyä toimintatapaa sekä oppimisen alueiden monipuolista hyödyntämistä leikissä ja leikkimällä.

LEIKIN VOIMA - Kasvattajien leikilliset Startit

Vasun jalkauttaminen

Tarinasta leikkiä - TYÖPAJA
vie lapset ja aikuiset Lumotun
linnan maailmaan.

Linnaan ei ole tietä ja sinne
matkustetaan lentävällä
matolla.

Linnassa asuu Kuningas
Ankara, joka tunnetusti ei pidä
vieraista...Mutta ketä muita
linnassa asuu?

Ja kuka ryösti prinsessan?

Musiikki

Improvisointi

Ilmaisu

LEIKIN VOIMA - Kasvattajien leikilliset Startit

Vasun jalkauttaminen

LEIKIN VOIMA

Rauma 2017

Hanne Nyman

Lumottu linna -
Uutta
varhaiskasvatuksen
toimintakulttuuria
rakentamassa

ESIMERKKEJÄ
KEHITTÄMISTYÖSTÄ
ARJESSA

Raumasali
- koulutusilta
henkilöstölle
9.11.2017

LEIKIN VOIMA - Raumasali - koulutusilta

Vasun jalkauttaminen

Raumasali koulutusillassa käytiin läpi hankkeen edistymistä. Illan aikana kuultiin päiväkotien toiminnan kehittamisestä, prosesseista, ilon aiheista ja tuotiin esille, mitä haasteita kehittämistyö toi mukanaan.

LEIKIN VOIMA - Varhaiskasvatus on joukkuepeli!

ESIMERKKEJÄ
KEHITTÄMISTYÖSTÄ
ARJESSA

YHTEINEN TYÖKENTTÄ
YHTEINEN TAVOITE

VARHAISKASVATUSJOHTAJA
PALVELUPÄÄLLIKÖ

AVOIN VARHAISKASVATUS

- Perhekerhot
- Varhaiskasvatuskerhot
- Kesäleikkipuistot

PÄIVÄKODIT

- Kunnallinen
- Yksityinen

ERILAISET,
SAMANARVOISET

PERHEPÄIVÄHOITO

- Kunnallinen
- Yksityinen

RYHMÄPERHE-
PÄIVÄHOITO

- Kunnallinen
- Yksityinen

KASVATUSALAN
OPPIAITOKSET JA
KORKEAKOULUT

Lapsi

Emotionaalisuus

Innostuneisuus

Kokemuksellisuus

Kaverit

Ilo

UOTILAN PÄIVÄKOTI - Nallet

Pedagogiikan ja leikin kehittäminen arjessa:
Kehittämiskohteeksi valittiin leikkitilojen kehittäminen

Huomiota kiinnitettiin erityisesti

- Uuden Vasun käyttöönottoon elokuussa
- Miten saadaan leikkitiloja hyödynnettyä paremmin?
- Kuinka lasten liikuntaa saataisiin lisättyä sisätiloissa?
- Kuinka tiloista saadaan "lasten näköisiä"?
- Lasten ideat suunnittelutyön pohjana
- Leikkimiseen. Päiväkodissa leikkivät sekä lapset että aikuiset!

ESIMERKKEJÄ
KEHITTÄMISTYÖSTÄ
ARJESSA

UOTILAN PÄIVÄKOTI - Nallet

Kehittämistyö arjessa

- Vaati paljon aikaa ja suunnittelua
- Miten lasten haasteet ja tarpeet otetaan toiminnassa huomioon?
- Toiminnallisuuden huomioimisen arjessa
- Leikkitaulun hyödyntäminen, vaihtuvat leikkikuvat
- Aikuinen aina leikeissä läsnä tukemassa lasten leikkiä
- Leikkitiloihin lisätty myös liikunnallisia elementtejä, tunneli, patjat jne.

ESIMERKKEJÄ
KEHITTÄMISTYÖSTÄ
ARJESSA

PEDAGOGIIKKA LEIKISSÄ - Nallet

ESIMERKKEJÄ
KEHITTÄMISTYÖSTÄ
ARJESSA

LAAJA - ALAINEN OSAAMINEN

“Rauman varhaiskasvatuksessa toteutetaan toiminnallista työtapaa, joka on elämyksellistä ja luovaa. Monipuolinen toiminta tukee leikin kautta tapahtuvaa oppimista.”

OPPIMISEN ALUEET

Leikissä lapsi oppii vuorovaikutustaitoa, sosiaalisia taitoja, ilmaisemaan itseään, tutkimaan ympäristöä, liikkumaan, ajattelemaan...

- Pienryhmät: Lapset jakautuvat kolmeen ryhmään
- Jokaisessa ryhmässä leikkii yksi aikuinen
- Leikki elää jatkuvasti ja leikkitilat vaihtelevat

Onnistumiset arjessa - Nallet

ESIMERKKEJÄ
KEHITTÄMISTYÖSTÄ
ARJESSA

Käytännössä:

- Leikit onnistuvat todella hienosti
- Kaikkia tiloja käytetään paljon leikkimiseen
- Aikuinen on leikeissä läsnä.

Aikuisen läsnäolo tukee lasten välistä vuorovaikutusta ja ehkäisee ristiriitatilanteiden syntymistä. Tämä vaatii aikuisilta heittäytymistä ja tekemisen meininkiä, kokeilunhalua.

Yhteinen hassuttelu vahvistaa myönteistä ilmapiiriä.

- Leikki elää jatkuvasti ja leikkitilat vaihtelevat
- Aikuisen rooli on olla mukana sanoittamassa ja tukemassa leikkiä

Aikuinen ohjaa leikkiä sopivalla tavalla ja huolehtii siitä, että jokaisella lapsella on mahdollisuus olla osallisena leikissä omien taitojensa ja kykyjensä mukaisesti.

UOTILAN PÄIVÄKOTI - Peipot

PEDAGOGIIKAN JA LEIKIN KEHITTÄMINEN ARJESSA

Käytänteitä ilon ja leikin lisäämiseksi

- Lasten huomioiminen kättelemällä:
"kukahen se täällä tänään on"?
- Siirtymissä laulaminen ja lorutteleminen
- Ennen ruokailua laulu käsinuken kanssa: "Mitä sanoo heppa tää"?
- Leikkeihin yhdistetään poikkeuksetta lauluja ja loruja
- Hupsuttelu, hassuttelu ja sylittäminen kuuluvat jokaiseen päivään kaikille lapsille, silti aikuisen auktoriteetti ryhmässä säilyy
- Lasten kanssa leikitään ja aikuiset laittavat itsensä ns. likoon päivittäin
- Pienet, ihan pienimpiä myöten, osallistuvat koko talon tapahtumiin tasavertaisesti

ESIMERKKEJÄ
KEHITTÄMISTYÖSTÄ
ARJESSA

LEIKKI OSANA ARKEA - Lastentalo Musikantti

Musikatissa toteutetaan Freinet -pedagogiikkaa

Kehittämistyö arjessa

- Lasta kunnioitetaan yksilönä ja kuunnellaan hänen mielipiteitään sekä otetaan huomioon hänen toiveensa toiminnan suunnittelussa
- Lapselle luodaan mahdollisuudet kehittää omia vahvuuksiaan henkilökunnan erityisosaamisen avulla.
- Leikki on luonnollinen osa arkea ja se limittyy osaksi päivittäistä toimintaa
- Kasvattajat rikastuttavat ja tukevat leikkiä sekä mahdollistamalla lasten omaa leikkitoimintaa että osallistumalla leikkiin aktiivisesti
- Tavoitteena lisätä juonellisuutta leikkeihin ja käyttää leikkimaailmaa kokonaisvaltaisemmin osana arkea

ESIMERKKEJÄ
KEHITTÄMISTYÖSTÄ
ARJESSA

LEIKKI OSANA ARKEA - Lastentalo Musikantti

OSALLISUUDEN PEDAGOGIIKKA

- Even toivepäivä

Pedagogiikka - Vasu - Osallisuus - Leikki

- Lapsen haastattelu ja havainnointi
- Lapsen toiveet ja "lempiasiat"
- Toiminnan pedagoginen dokumentointi lapsen omaan "MINÄ" - kirjaan

Kasvattaja

- Mahdollistaa leikin osana toimintaa ja oppimista
- Valmistele materiaalia ja hankkii rekvisiittaa
- Virittää ja pohjustaa teeman lapsille
- Toimii kanssalleikkijänä lapsen antamassa roolissa
- Tukee lasten omia ideoita ja rikastuttaa leikkiä

ESIMERKKEJÄ
KEHITTÄMISTYÖSTÄ
ARJESSA

OIVALLUKSESTA MUUTOKSEEN - Pyynpään päiväkoti

Tiimit,
leikkiympäristöt

Toteuttamisen
keinot?

Luento > Lamppu
syttyy!
Kipinä
Oivallus

Vanha
toimintakulttuuri

“Vaikuttavuus
toimintakulttuurissa
on suurempi, kun koko
päiväkodin
henkilökunta on saanut
saman koulutuksen”

ESIMERKKEJÄ
KEHITTÄMISTYÖSTÄ
ARJESSA

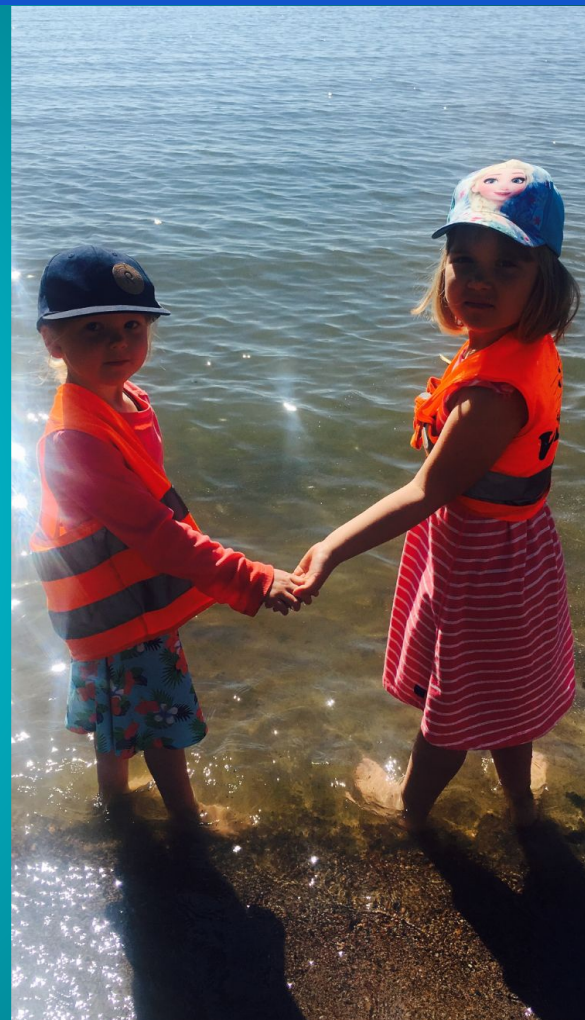

LEIKIN VOIMA

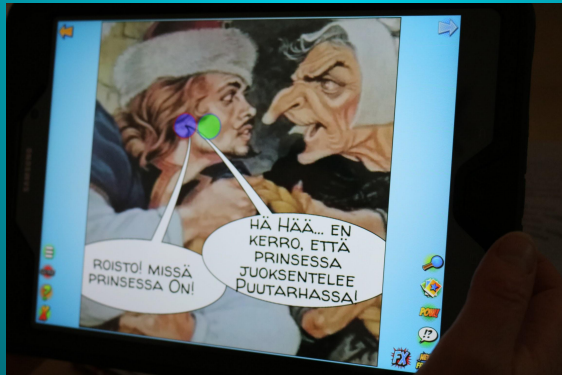
Unohdathan hetkeksi kiireesi sen
Näethän kuinka sinua tarvitsen
Otathan kiinni kun käden ojennan
Seikkailuun sinut mukaan haluan
Yhdessä tuntemaan leikin taian

Unohdathan hetkeksi kiireesi sen
Ole vähän aikaa muuta kuin vakava aikuinen
Kuulethan kun leikkiin kutsun
Salaisuuden kertoa koitan
Miten yhdessä löydämme leikin voiman

- Marika Savila, Helkkilän päiväkoti

YHTEISÖLLISYYTTÄ EDISTÄVÄ TVT - STARTTIPAKETTI

Tabletin
pedagoginen
käyttö?

Tabletti
osana
leikkiä?

LEIKIN VOIMA
- Hanke
Rauma
Hanne Nyman
2017 - 2018

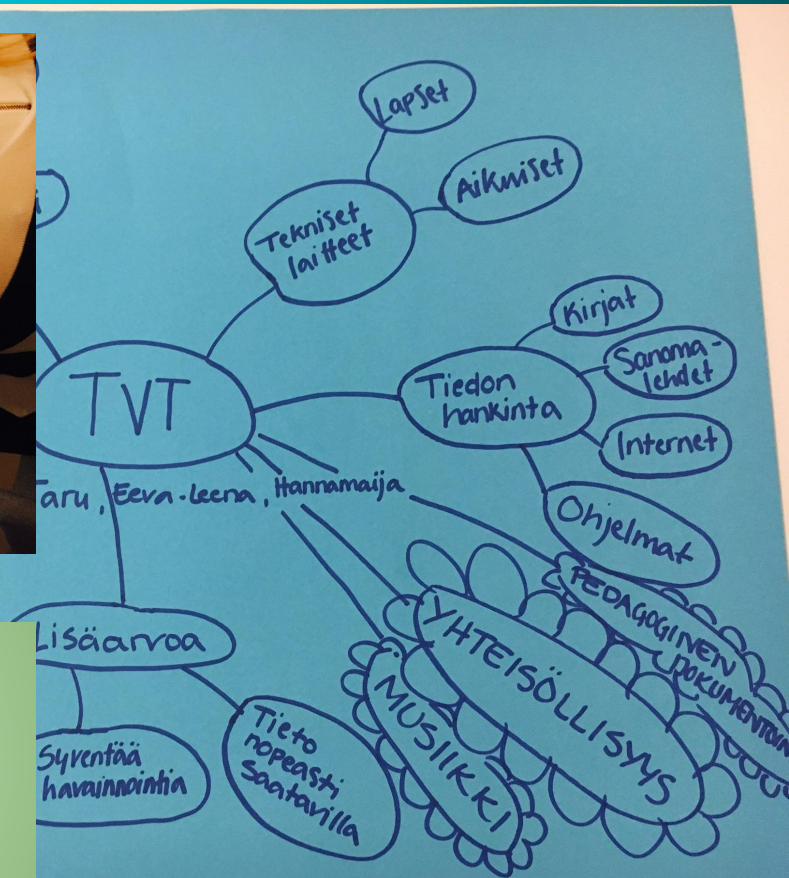
Pedagoginen
dokumentointi?

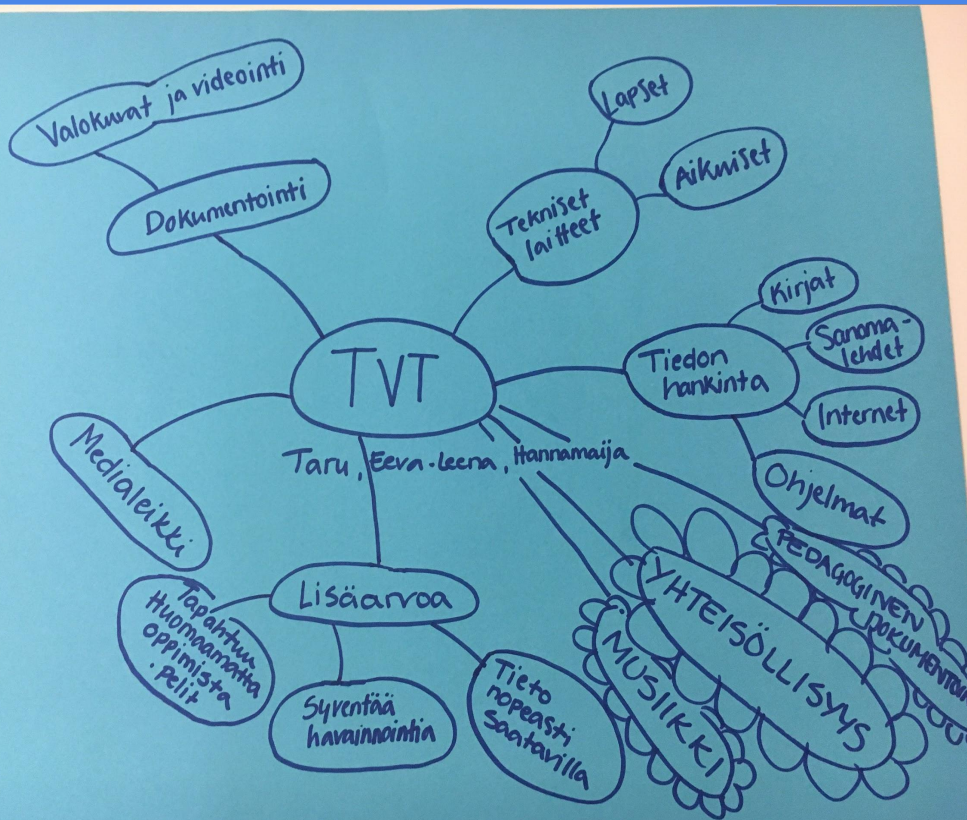
LEIKIN VOIMA - TVT LEIKIN RIKASTUTTAJANA

Tieto - ja viestintäteknologia auttaa kasvattajia näkemään paremmin sisälle lapsen maailmaan. Miten lapsi kokee, tuntee ja näkee asiat? TVT on loistava työkalu kasvattajan itsereflektointiin, toiminnan pedagogiseen dokumentointiin ja lasten arjen avaamiseen, erityisesti heille itselleen.

Työpajoissa tutkitaan erilaisia tabletin käyttötapoja ja harjoitellaan tabletin perusominaisuuksien sekä sovellusten käyttöä konkreettisesti itse tehden.

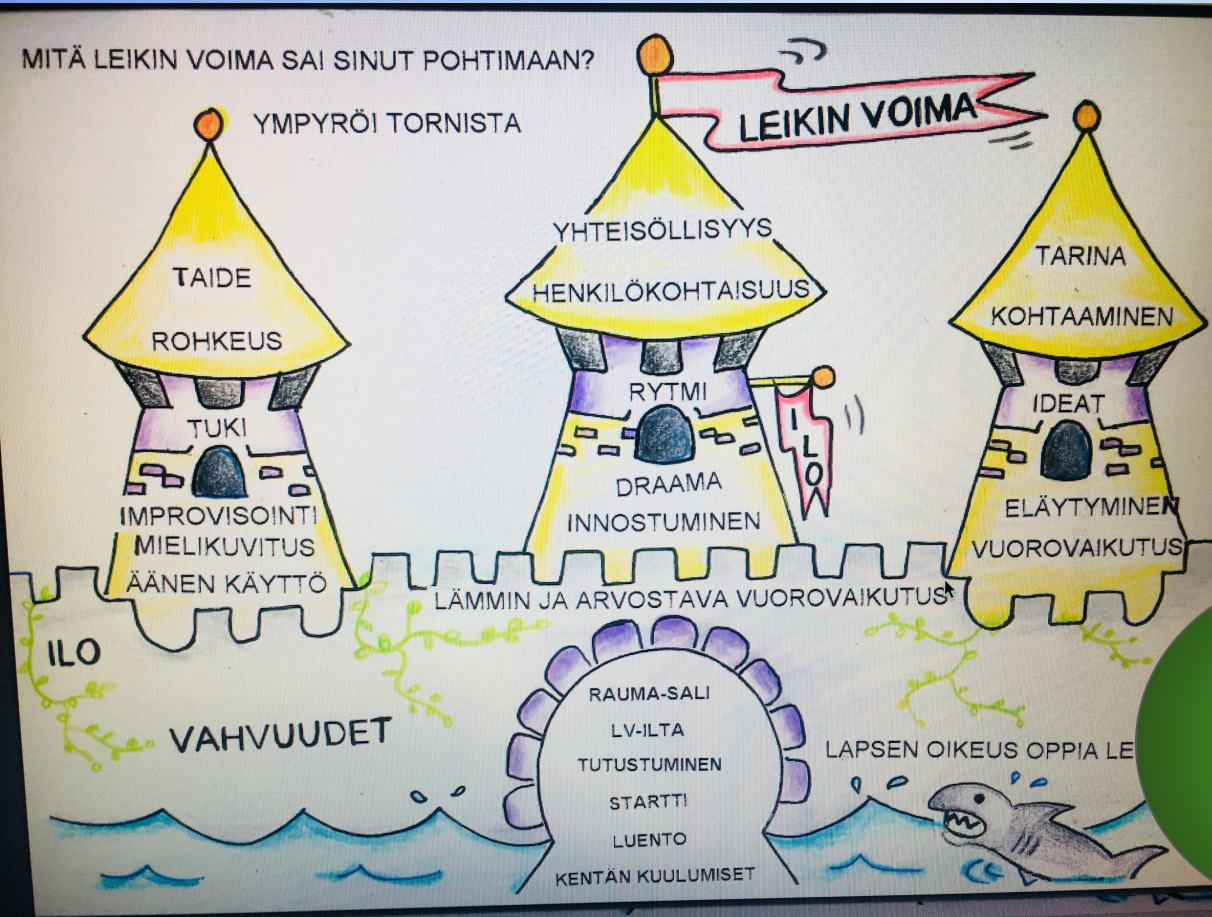

TVT - koulutuksen painotus oli pedagogiikassa sekä yhteisöllisyyden vahvistamisessa

LEIKIN VOIMA - Hanke KEVÄT 2018

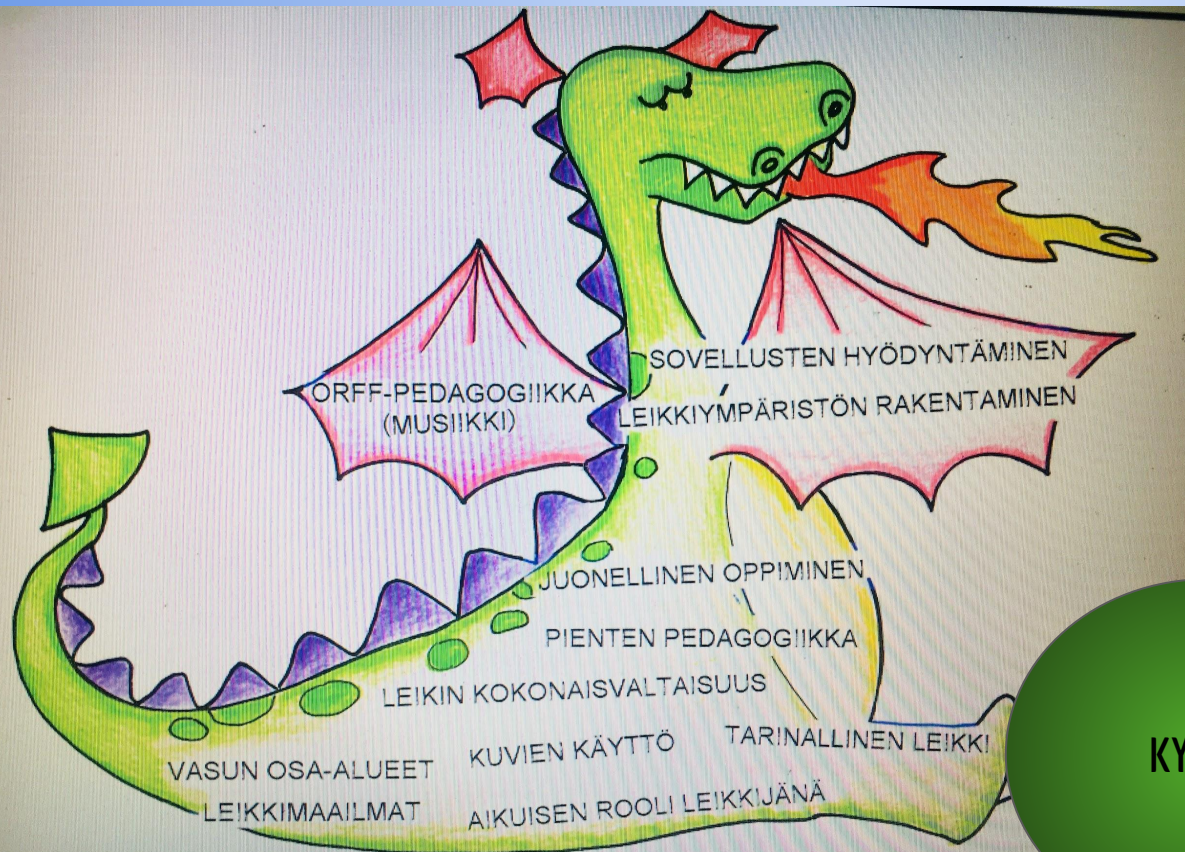
Vasun jalkauttaminen

TYÖPAJOJEN
SUUNNITTELU &
TOTEUTUS

REFLEKTOINTI

KYSELY

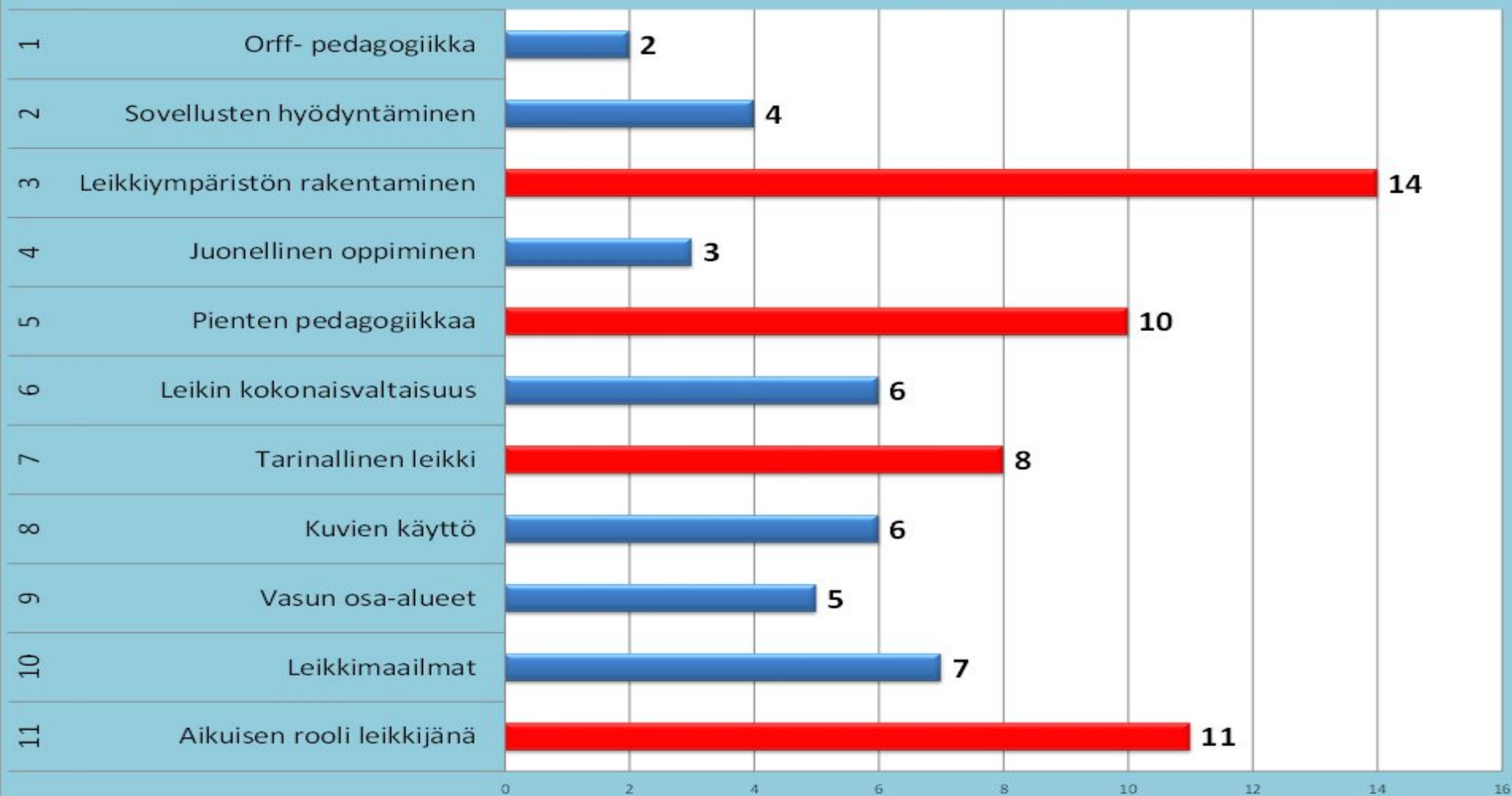
MIHIN ASIOIHIN HALUAISIT JATKOSSA SYVENTYÄ ENEMMÄN??

TYÖPAJOJEN
SUUNNITTELU &
TOTEUTUS

REFLEKTOINTI

KYSELY

RAUMA Leikin Voima - toiveet kevät 2018 - 25kpl palautekyselyyn vastanneita

LEIKIN VOIMA - Hanke työpajat

Vasun jalkauttaminen

Leikkiä koko päivä - aikuisen rooli leikissä

Oppimisympäristöt - kolmas kasvattaja?

Tarinasta leikkiä - leikistä tarinaa

Pedagogiikkaa palleroille

Taiteile tarina - Maalaa musiikki

TAVOITTEET:

- Jalkauttaa Vasua leikin näkökulmasta
- Avata toimintakulttuurissa vaikuttavia tekijöitä, jotka vaikuttavat leikkiin, ilmapiiriin ja toimintaan
- Antaa esimerkkejä leikistä toimintatapana.

*Leikki ja
oppimis-
ympäristö*

*aikuisen
rooli
leikissä*

*tarinallinen
leikki*

pedagogiikka

*KOLMIULOTTEINEN
LEIKKI?*

PEDAGOGIIKKA PALLEROILLE - LEIKKI PIENTEN MAAILMASSA

LEIKIN VOIMA
- HANKE
RAUMA 2018
HANNE NYMAN

“Onnellinen on se lapsi,
jonka leikki on aikuiselle
tärkeää.
Kun leikki nousee siivilleen,
mikään ei ole mahdotonta.”

- Marjatta Kalliolla

MAALAA MUSIIKKI - TAITEILE TARINA

Taideintegraatio toiminnan eheyttäjänä

“Sen sijaan, että pitäisimme taiteita vähemmän tärkeinä, meidän tulisi pitää taiteita pääasiallisina työtapoina pienten lasten kasvatustyössä. Ja tästä näkökulmasta katsottuna pidän opettajan ammatillista kehittymistä taidekasvatuksen alueella välttämättömyytenä.”

- Mary Renck Jalongo (1999)

**LEIKIN VOIMA
- HANKE
RAUMA 2018
HANNE NYMAN
&
HANNA - LEENA
TAMMIRUUSU**

MAALAA MUSIIKKI - TAITEILE TARINA

Vasun jalkauttaminen

”Sen sijaan, että pitäisimme taiteita vähemmän tärkeinä, meidän tulisi pitää taiteita pääasiallisina työtapoina pienten lasten kasvatustyössä.

Ja tästä näkökulmasta katsottuna pidän opettajan ammatillista kehittymistä taidekasvatuksen alueella välttämättömyytenä.”

- Mary Renck Jalongo (1999)

”Taidekasvatus kasvattaa ihmisen inhimillisyyttä”

Taideintegraatio toiminnan eheyttäjänä

MAALAA MUSIIKKI - TAITEILE TARINA

Vasun jalkauttaminen

*Palleron
Ilmapallo lento
- taidekasvatus
osana leikkiä*

AIKUISENA LAPSEN MAAILMASSA - LEIKKIÄ KOKO PÄIVÄ?

LEIKIN VOIMA
- HANKE
RAUMA 2018

HANNE NYMAN

“Ken pitää itseään kasvattajana, pitäköön ensin huolta omasta kasvustaan. Valmis ja hyvä ei enää kasva, sen paikka ei liene siellä, missä kasvamista pitäisi tapahtua.”

- Alli Kantola

OPPIMIS - JA LEIKKIYMPÄRISTÖT

- KOLMAS
KASVATTAJA?

LEIKIN VOIMA
- HANKE
RAUMA
2018

HANNE NYMAN

*“Oppimis- ja leikkiympäristö on tila, jossa
kulloinkin ollaan.”*

- Nyman & Korpi 2018

LEIKISTÄ TARINAA - TARINASTA LEIKKIÄ

Leikkimaailman monet
mahdollisuudet

Esimerkkinä Meriseikkailu

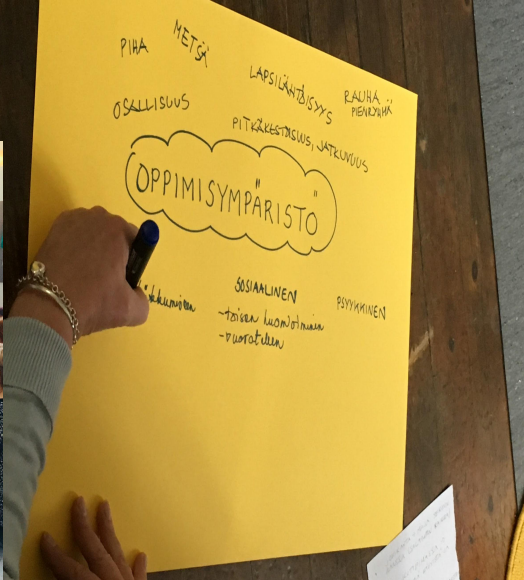
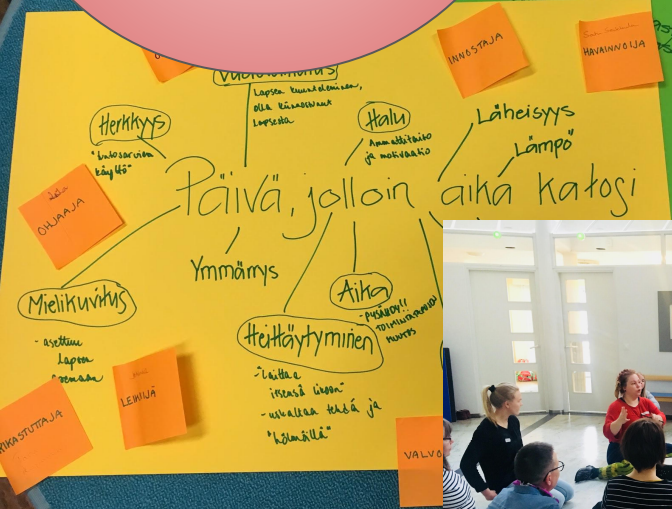
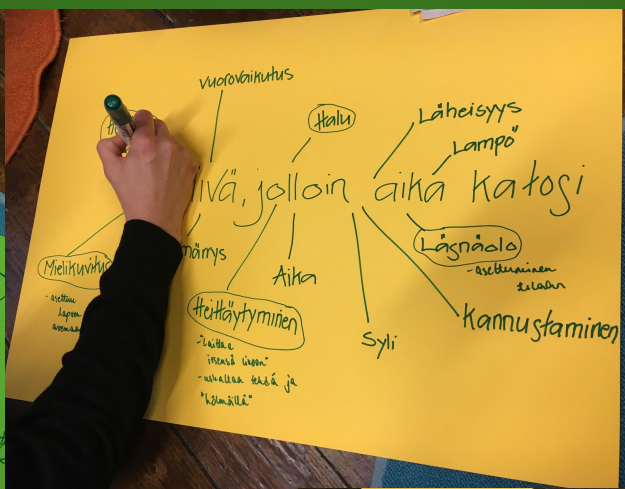
LEIKIN VOIMA
- HANKE
RAUMA 2018
HANNE NYMAN

“Tarinallisessa leikissä ja leikkimaailmassa tarvitaan uudenlaista ajattelua tilasta ja leikistä. Haaste ei koskaan ole tila, vaan tapa ajatella.”

- Nyman & Korpi 2018

Neljän I:n pedagogiikka

ILO
IHMETTELY
INNOSTUMINEN
INNOSTAMINEN

REFLEKTOINTIA ARJESTA...

"Siinähan se juttu just onkin, olisin halunnut jo syksyllä hienon kaavion siitä, miten tarinallinen leikki alkaa, etenee ja loppuu ja kun Hanne ei tätä meille valmiina tarjonnut, en ymmärtänyt. Että miten voin muka suunnitella kuukausien, jopa mahdollisesti koko kauden kestäväää leikkiä. Ja eikö tämän pitäisi olla lapsista lähtevää, luovaa leikkiä, eihän sitä edes voi suunnitella. Siis mitä tää koko juttu nyt oikein on, eihän tämä nyt ole yhtään sitä, mitä leikki sen aidoimmassa merkityksessä on?? En ymmärrä, enkä ehkä haluakaan...'

Kahvipöydässä, kahden kesken, Hanne kysyi jotakin meidän osastosta. Hän oli nähnyt siellä kuulemma siemenen, pienen alun jollekin. Sanoin jotakin. Sitten sanoin sen, mitä olin päässäni ajatellut: Mä en nyt tajua tätä juttua, enkä oikein tiedä mitä mieltä olen koko asiasta. Voitko nyt kertoa miten me muka saadaan tarinallisuuden, osallisuuden, luovuuden ja leikinflow'n ytimet YHDISTETTYÄ?? Meillä on siellä tällainen alku ja täky tähän alkuun saatu lapsilta, mutta mitä me nyt tehdään sille?

Vasun jalkauttaminen

Lastentarhanopettaja
(3-5-vuotiaat)

REFLEKTOINTIA ARJESTA...

Se, mitä sain vastaukseksi, ei suinkaan ollut valmis kaavio tarinallisen leikin etenemisestä, koska sitä se ei ehdottomasti aidoimmillaan ole, nyt sen jotenkin pienesti jo ymmärrän. Se, mitä sain, oli rakennuspalikoita ja oivalluksia tarinallisen leikin taustalta, jotka johtivat omaan pohdintaan ja omiin oivalluksiin ja sitä kautta tiimin yhteiseen pohdintaan, päätöksiin ja oivalluksiin.

*Se, että jokaisen on kerta kaikkiaan lähdettävä rakentamaan oma prosessissa itse, niistä pienestä kiinnostuksen murusista, joita lapset arjessa tarjoilevat eikä kukaan voi sitä prosessia/projektia etukäteen suunnitella tai tietää mihin se johtaa. Ja tämä jos jokin on äärettömän vaikeaa! En voinut suunnitella, kaikki langat ei olekaan mun käsissä! Ensimmäinen ajatus, jonka tuon keskustelun jälkeen kirjoitin itselleni ylös, oli: **LUOTA PROSESSIN VOIMAAN!***

Vasun jalkauttaminen

Lastentarhanopettaja
(3-5-vuotiaat)

REFLEKTOINTIA ARJESTA...

Toinen, ehkä alkuunpääsemisen kannalta vielä tärkeämpi ajatus oli tämä:

"Yhden teeman tai aiheen ympärille kootut palaset voivat näyttäytyä aikuisille eheänä ja loogisena kokonaisuutena, mutta lapsille se ei sitä ole ilman kaiken kokoavaa leikkiä." Meillä oli jo lasten leikeistä noussut aihe ja oli luotu siihen liittyvää maailmaa saduilla, musalla, lauluilla, kädentaidoilla, keskusteluilla ym. Oli myös tuettu silloin tällöin esiin pulpahtelevia aiheeseen liittyviä leikinpoikasia. Mutta mitä sitten?

Niin, se kaiken kokoava leikki. Tiimin kanssa käytimme paljon aikaa näillä main keskusteluun siitä, että tämä on oikeasti nyt se suunta, johon toimintaamme viemme, vaikka "tuloksia", onnistumisen kokemuksia ei vielä juuri ollut havaittavissa ja olimme kaikki hyvin uudella maaperällä työtavoissamme. Sinnikkäästi vaan päätimme jatkaa matkaamme nostaen tarinallisen leikin nyt vielä suurempaan keskiöön.

Tarinallinen Leikki ei tullut mukaan ja jäädäkseen ihan tuosta noin vain, ei totisesti. Kalenterista piti tietoisesti raivata tilaa tälle projektille ja aina pitää mielessä: luota prosessin voimaan!

Vasun jalkauttaminen

Lastentarhanopettaja
(3-5-vuotiaat)

REFLEKTOINTIA ARJESTA...

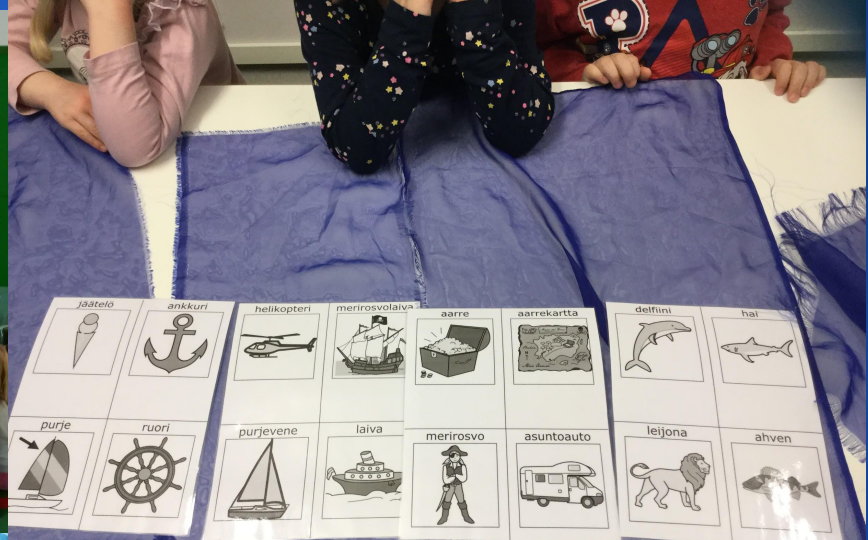
Piti pitää tuntosarvet kokoajan herkillä; mitä lapsille voisi tällä viikolla tarjoilla projektimme/tarinallisen leikin tiimoilta ja sitten katsoa mihin se johtaa. Konkreettiset elementit auttoivat parhaiten lapsia pääsemään prosessin imuun: pieni sorminukke hai, joka seikkaili mukanaamme yli puoli vuotta sekä iso leikkilaiva, jonka yhdessä lasten kanssa suunnittelimme ja rakensimme.

Kun tarpeeksi olimme antaneet projektille aikaa, rakentaneet konkreettista leikkiympäristöä, johdatelleet ja kutsuneet lapsia mm. sadun ja seikkailun elementeillä mukaan tähän merelliseen leikin maailmaan, jotain tapahtui. Hups vain, yhdessä hetkessä. Projekti lähti lentoon!! Tarpeeksi vankka tarinallisen leikin pohja oli rakennettu, jotta se kannatteli, kutsui ja lähti elämään omaa elämäänsä lasten mielissä eikä se enää katsonut aikaa eikä paikkaa; kotileikissä, autoleikissä, piirrustuksissa, metsäretkillä, käsipesulla ja ennen kaikkea leikkilaivamme ja pikku-hain ympärillä. Seikkailunälkä oli syttynyt meidän ryhmässä ja aivan uusi maailma raottanut oviaan meille. Kiitos Hanne ja meidän tiimi!"

Vasun jalkauttaminen

Lastentarhanopettaja
(3-5-vuotiaat)

“Se, että jokaisen on kerta kaikkiaan lähdettävä rakentamaan oma prosessissa itse, niistä pienestä kiinnostuksen murusista, joita lapset arjessa tarjoilevat eikä kukaan voi sitä prosessia/projektia etukäteen suunnitella tai tietää mihin se johtaa. Ja tämä jos jokin on äärettömän vaikeaa! En voinut suunnitella, kaikki langat ei olekaan mun käsissä! Ensimmäinen ajatus, jonka tuon keskustelun jälkeen kirjoitin itselleni ylös, oli: **LUOTA PROSESSIN VOIMAAN!**”

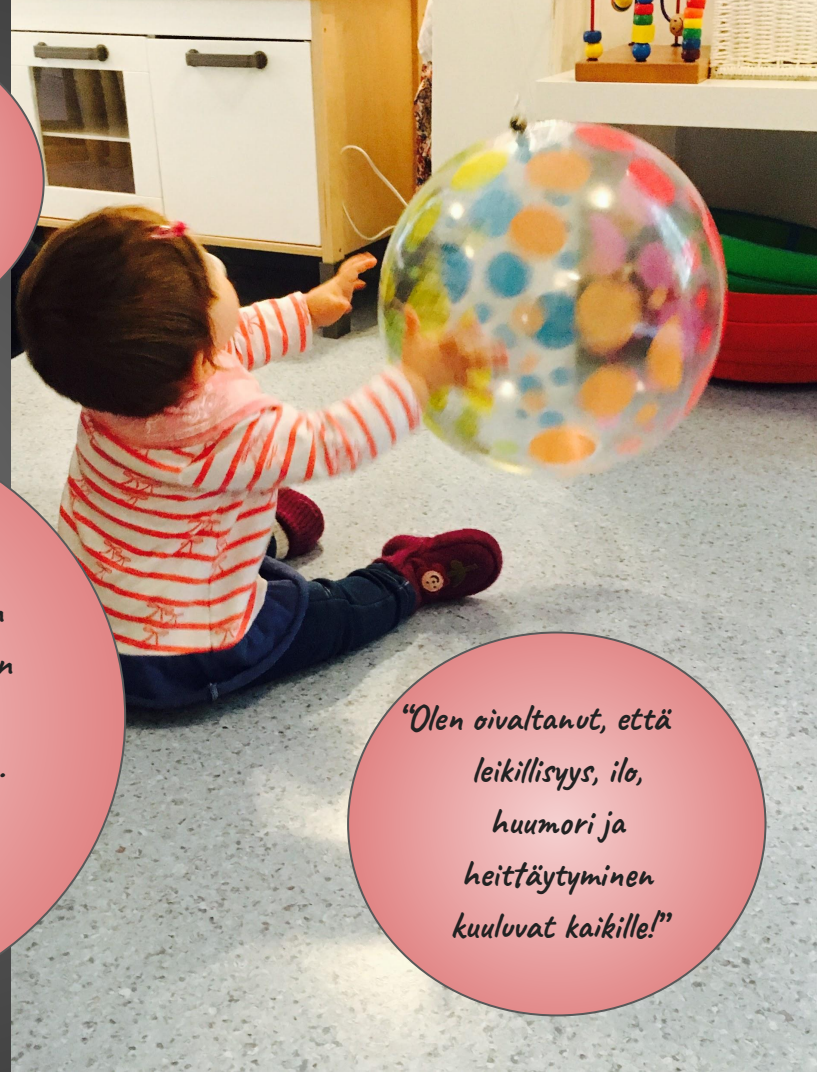
“Leikin kannalta olen oivaltanut, että päiväkodissa lapsista on mieluisinta leikki. Leikki on oleellinen osa lapsen elämää. Lapsen ajattelu, kieli ja leikki kehittyvät tasatahtia. Tekemällä yhtä, kehität toista, liikuntaa unohtamatta”

“Pedagoginen keskustelu lisääntyi”

“Olemme oivaltaneet, että annamme leikille aikaa ja iloa.”

“Sain taas oivalluksen miksi teen tätä työtä. Se tunne, kun saan olla kunniapaikalla, läsnä heidän leikissä, oppia heistä, havainnoida heitä eri rooleissa. Varhaiskasvattajan oikeus leikkimisen iloon!”

“Olen oivaltanut, että leikillisuus, ilo, huumori ja heittäytyminen kuuluvat kaikille!”

"Aikuisen roolin ja
leikin suhteen on
löydetty
ratkaisuja yhdessä
Hannen ja tiimin
kesken."

LEIKKI ON OVI MAHDOLLISUUKSIEN MAAILMAAN:
PASSIIVISESTA SUORITTAMISESTA AKTIIVISEEN
TUOTTAMISEEN